

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Godt om kommunal ledelse og kvalitetsutvikling

Petter Øgar, Tove Hovland, red.

Mellom kaos og kontroll

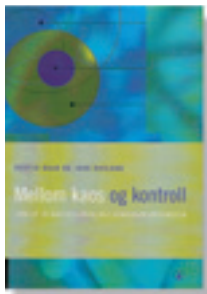
Ledelse og kvalitetsutvikling

i kommunehelsetjenesten.

260 s, tab, ill. Oslo: Gyldendal Akademisk,

2004. Pris NOK 299

ISBN 82-05-32649-5

Forfatterne har skrevet boken som en lærebok i videreutdanning i offentlig administrasjon og ledelse. Den er også skrevet for ledere og personell i kommunehelsetjenesten, deler av den for ledere i sosialtjenesten og andre deler av kommunen.

Språket er klart og enkelt uten å være banalt, layouten er ryddig, det er gode kryssreferanser og eksempler på praktisk kvalitetssikringsarbeid. Boken er utgitt som paperback og med lettlest typografi.

Boken består av 12 kapitler. De beskriver kvalitet og kvalitetsutvikling, kommunen som organisasjon, ledelse og styringssystemer, krav og målsettinger for kommunehelsetjenesten, prioritering, arbeidsprosesser og praktisk forbedringsarbeid, samarbeid, arbeidsmiljø, kompetansesikring og fagutvikling, avviksbehandling samt vurdering av aktivitet og resultater. Kapittel 7 er en verktøykasse for praktisk forbedringsarbeid. Hvert kapittel har en oppsummering og henvisninger til bøker og nettsteder.

Forfatterne har greid det kunststykket å beskrive hvordan man driver praktisk kvalitetsarbeid uten at beskrivelsen av dette tar motet fra leseren. Tvert imot får man lyst til å gå i gang.

Litt kritikk. Etter noen kapitler ble jeg ganske lei av ordet utfordringer. Jeg savner også et kapittel som direkte omhandler konfliktløsning, spesielt når forfatterne flere ganger skriver at konflikter er en av de vesentligste utfordringer(!) i kommunehelsetjenesten. Forfatterne kunne gjerne ha hatt enda flere praktiske treningsoppgaver for leserne.

Dette er en svært god bok. Hele boken bærer preg av at forfatterne har praktisk erfaring med det de skriver om. Målgruppene er truffet presist. For å få maksimalt

utbytte av boken er det viktig at man har erfaring med kommunalt arbeid. Jeg tror denne boken vil være nyttig for alle leger som har samfunnsmedisinske oppgaver med kvalitetsutvikling og ledelse.

Boken fyller et hull mellom de litt ubehjelpelige skriv fra departementer og de teoretiske bøkene uten bakkekontakt.

Nils Kolstrup

Institutt for samfunnsmedisin
Universitetet i Tromsø

Praktisk og nyttig om kvalitetsutvikling

Karen Kaasa

Kvalitet i helse- og sosialtjenesten

Det er menneskene det kommer an på.

184 s, tab. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2004.

Pris NOK 245

ISBN 82-05-29859-9

Denne boka er først og fremst rekna som ei innføringsbok for studentar i treårige profesjonsutdanningar. Til det bør den også vere eigna. Men kor vidt slike studentar vil kjøpe seg ei så pass spesialisert bok, er eg meir i tvil om. Eg

trur difor at ho vil ha større interesse for ferdig utdanna helse- og sosialpersonell, legar irekna, som ønskjer ein lettlesen, men likevel etterretteleg tekst om kvalitetsutvikling.

Innhaldet dekkjer emnet godt og framstår som truverdig. Forhold av meir formell art er praktisk kommentert, men med sakleg og rett innhald. Teksten ber preg av å vere skriven av ein forfattar med praktisk røynsle og god teoretisk forankring.

Det som står om internkontrollsystem er korrekt; bortsett frå at forskrifta er vedteken ved kongeleg resolusjon, ikkje av Stortinget. På dette punktet saknar eg likevel ein presentasjon av korleis internkontrollsystemet som forskrifta krev, kan vere ein del av styringssystemet til verksemda og ikkje noko som kjem i tillegg berre for å oppfylle krav i lovgjevinga.

Det eg måtte sakne er vel helst å sjå på som bagatellar. Litt om teieplikt kunne vore på sin plass i kapitlet om tverrfagleg arbeid.

Litt om forholdet mellom brukarundersøkingar og undersøkingar som eigentleg er å sjå på som klinisk forskning, kunne også vore av interesse for lesarane av denne boka. Det som no står om dei forskingsetiske komiteane heng litt i lause lufta og gjev ikkje svar på om brukarundersøkingar eigentleg skal leggjast fram for desse. Mot slutten saknar eg litt meir om Sosial- og helsedirektoratet si rolle som normsetjar i kvalitetsarbeidet. Men alt i alt vurderer eg dette som ei nyttig bok med rimeleg omfang og fornuftige avgrensingar som står seg godt som ei første innføring i kvalitetsutviklingsarbeid.

Geir Sverre Braut

Statens helsetilsyn

Imponerende lærebok i oftalmologi

Gunnar Høvding, red.

Oftalmologi

Nordisk lærebok og atlas. 13. utg. 430 s, tab, ill.

Bergen: Studia, 2004. Pris NOK 600

ISBN 82-9911254-6-4

Tross det rike utvalg av internasjonale lærebøker, har den nordiske lærebok i oftalmologi beholdt den sentrale plass i utdanningen av nordiske leger og som legers oppslagsbok i øyesykdommer senere i karrieren. Boken er også

et naturlig læremiddel for oftalmologisk hjelpepersonell.

Fortsatt er dette en nordisk bok, men antallet medarbeidere er i de siste utgavene redusert til fire, i tillegg til den norske redaktøren. Reduksjonen av forfatterstaben har gjort verket mer homogent og leseren sjeneres ikke av unaturlige metodesprang eller plagsom overlappning. I bokens systematiske del er det som tidligere angitt en gradert pensumbeskrivelse. Dette er utført diskret og uten at det opptrer unødige oppsplitting.

Registeret kunne med fordel vært mer omfattende. Det er for eksempel ikke innlysende at den beste forståelsen av aldersbetinget maculadegenerasjon finnes på nøk-